

BURO SRO
T.a.v. dhr. ir. drs. R. van den Oetelaar
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 7 april 2017
Kenmerk BE/2016/375/r
Uw kenmerk Overleg d.d. 25 november 2016
Auteur(s) T.J.P. den Otter
Projectleider(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna op Hoekstuk 12a te Kaag

Aan Hoekstuk 12a te Kaag is een graslandperceel met zoom van bomen en struiken gesitueerd. De eigenaar van het perceel is voornemens om een recreatiewoning te realiseren op de locatie. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling wordt tevens de bijbehorende steiger opgeknapt. Het is vooralsnog onduidelijk op welke locatie binnen de perceelsgrenzen de recreatiewoning is voorzien. De beoogde ontwikkeling leidt mogelijk tot de kap van bomen. Het huidige bestemmingsplan voorziet niet in de ontwikkelingsmogelijkheid en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie bestaat in zijn geheel uit een grasveld. De zoom bestaat uit bomen en lagere vegetatie. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Aan de noordoostzijde van de planlocatie grenst een droge, smalle sloot, aan de zuidoostzijde grenst het oppervlaktewater Spijkerboor, aan de zuidwestzijde grenst tuin op het Hoekstuk 13 en aan de noordwestzijde grenst de tuin van Hoekstuk 12. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door oppervlaktewater en weide. Aangrenzend aan de planlocatie tot op een afstand van 3,9km zijn de Kagerplassen (o.a.: Spijkerboor, Kever, Eijmerspoel, Sever, Dieperpoel, Norremeer, Zweiland, Spriet en Het Joppe) gesitueerd. Op een afstand van ca. 1,8km ten noorden van de planlocatie is een spoorlijn en de autosnelweg de A44 gelegen.

Figuur 1 De planlocatie, rood gearceerd, is ten zuiden van het dorp Kaag gelegen, aan Hoekstuk 12a (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Funcieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De voorgenomen ingreep betreft de realisatie van een recreatiewoning aan het Hoekstuk 12a te Kaag. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- mogelijk kappen van enkele bomen en verwijderen lagere vegetatie: kapwerkzaamheden en afvoer groen;
- vergraven terrein t.b.v. recreatiewoning; graafwerkzaamheden en grondtransport;
- terrein bouwrijp maken; aanbrengen puinbed, aanleg nutsvoorzieningen e.d.;
- realisatie recreatiewoning en bijbehorende objecten: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein: algemene hoveniers- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen tijdelijk of geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of tijdelijke afname van geschikt leefgebied en opzettelijke verstoring.

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenumen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 29 november 2016. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 0° Celsius en windkracht 0-1 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de huidige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de voormalige tabellen 1, 2 en 3 (Ff-wet) waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kunnen voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

In de (concept)verordening van de provincie Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Meerkikker</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedsfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

De planlocatie bestaat uit een grasveld en borders met bomen. Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Waargenomen soorten zijn onder andere: akkerdistel, hazelaar, raaigras, gewone vlier, zwarte els en grote brandnetel.

De planlocatie heeft geen betekenis voor beschermde planten. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van (beschermde) zoogdieren aangetroffen. Op de locatie en/of in de directe omgeving hiervan is het voorkomen bekend van algemene zoogdiersoorten zoals: egel, vos, mol en diverse rat-, muis- en marterachtigen.

De planlocatie en de omliggende percelen zijn beperkt geschikt als verblijf- en/of foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren en vormen geen relevante verbinding tussen leefgebieden in de directe omgeving. De ontwikkellocatie heeft geen relevante functie voor algemene en licht beschermde zoogdieren. Bovendien zijn dergelijke soorten dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is.

Het is echter aannemelijk dat algemene en licht beschermde soorten incidenteel gebruik maken van de planlocatie. De aanwezigheid van soorten als egel, huismuis, konijn en bruine rat kan niet worden uitgesloten. Echter is in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied om naartoe te vluchten en gaat er geen relevante leefomgeving verloren. Bovendien zijn voor dergelijke algemene soorten vrijstellingsbesluiten opgesteld. Mits gedurende de ontwikkeling rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht zijn negatieve effecten ten aanzien van beschermde zoogdieren uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Op de locatie zijn diverse hoge bomen aanwezig. Alle aanwezige bomen op de planlocatie zijn nauwkeurig geïnspecteerd op holtes en in het verlengde hiervan geschikte vaste rust- en/of verblijfplaatsen. Dergelijke holtes zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen op de planlocatie zijn uitgesloten.

Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele voedselaanbod bepalend is voor de tijdsduur van foerageren op een bepaalde locatie. De meeste soorten gebruiken een fijnmazig netwerk van ruimtelijke structuren. De structuurrijke, laanvormige vegetatie en oeverzone langs de planlocatie zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het tijdelijk ongeschikt raken van een klein deel van het foerageernetwerk heeft geen significante effecten mits het geen belangrijke verbindingroute betreft. Gelet op de directe omgeving is een essentiële verbindingroute uitgesloten, bovendien blijven de ruimtelijke structuren intact. In algemene zin kunnen incidenteel foeragerende en passerende vleermuizen worden verstoord als gevolg van bouwverlichting. Om verstoring te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen ten aanzien van verlichting. Mits deze maatregelen worden getroffen zijn effecten op vleermuizen uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de directe omgeving is het voorkomen bekend van onder andere roodwangschildpad, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bruine kikker (Creemers & Van Delft, 2009). Gelet op de verspreidingsgegevens van beschermde reptielen en amfibieën wordt de aanwezigheid van Habitatrichtlijnsoorten (Wnb, art 5.1) niet verwacht.

Mogelijk maken meer algemene amfibieën incidenteel gebruik van de planlocatie. De te verwachten soorten zijn onder andere: bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze nationaal beschermd soorten (Wnb, art 3.10) geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Mits gedurende de ontwikkeling rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht zijn negatieve effecten ten aanzien van beschermde amfibieën en reptielen uitgesloten.

Vissen

Ten oosten van de planlocatie ligt een sloot en de plas het Spijkerboor met een begroeide oeverzone. Gedurende de werkzaamheden is het mogelijk dat aanwezige vissen in de oeverzone van de plas door trilling- en geluidsverstoring negatief beïnvloed kunnen worden. Echter is er in de directe omgeving voor vissen voldoende geschikt habitat om tijdelijk naartoe te vluchten. De oeverzone heeft tevens aannemelijk geen specifiek of essentiële functie voor Habitatrichtlijn- en/of nationaal beschermde soorten. Bovendien betreffen de werkzaamheden aan de steiger slechts het vervangen van enkele planken.

Insecten, libellen en ongewervelde

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde insecten, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Op de locatie zijn geen typische elementen als waardplanten en vennetjes aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame ongewervelde. Op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie alsmede het ontbreken van specifieke kenmerken en waardplanten kunnen een essentiële functie voor en het voorkomen van beschermde ongewervelde en effecten hierop uitgesloten worden.

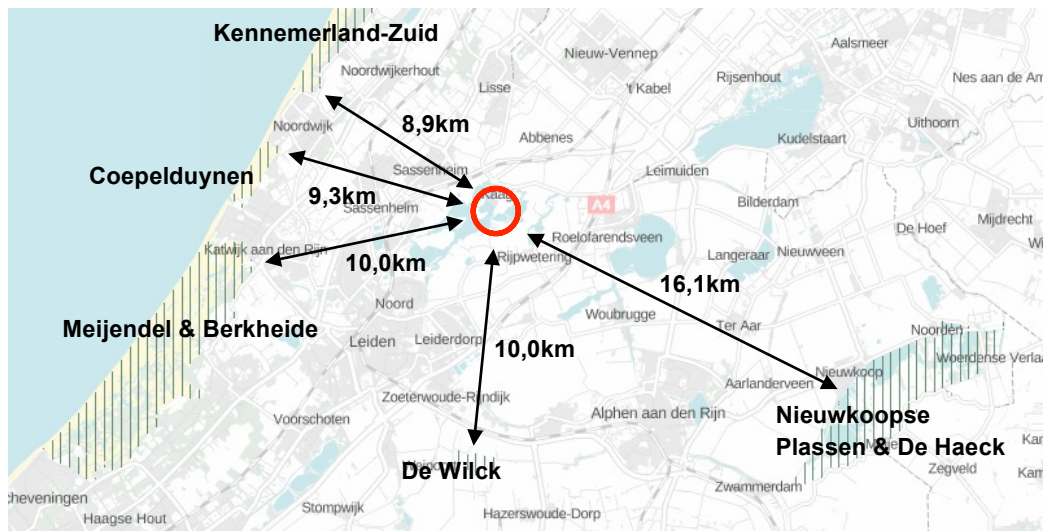
Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek de vogelsoorten waargenomen: pimpelmees, vink, merel, wilde eend, aalscholver, scholekster, roodborst en wulp. De waargenomen soorten betreffen zowel foeragerende, overvliegende als rustende vogels. Binnen de grenzen van de planlocatie zijn geen nesten aangetroffen.

Op de locatie en de aangrenzende percelen staan geen (oude) hoge gebouwen. De aanwezigheid van gebouwbewonende soorten of overige soorten waarvan de nestlocatie en de leefomgeving het gehele jaar beschermd zijn worden niet verwacht. In de bomen en struiken op locatie kunnen broedgevallen van algemene vogels voorkomen. Ten aanzien van deze algemene soorten dienen de beoogde werkzaamheden buiten het broedseizoen te worden opgestart of dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige of broedgevallen aanwezig zijn. Het broedseizoen betreft indicatief de periode 15 maart - 15 juli.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt, behoudens het Nationaal Landschap 'Groene Hart', geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 8,9km ligt het Natura2000-gebied Kennemerland-Zuid, op 9,3km de Coepelduynen, op 10,0km Meijendel & Berkheide, op 10,0km de Wilck en op 16,1km de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (figuur 2). De planlocatie ligt op een afstand van 325m en meer tot Natuurnetwerk Nederland gebieden (figuur 3).

Figuur 2 De planlocatie (rood omcirkeld) ligt op een afstand van 8,9km en meer tot Natura2000 gebieden (bron: pzh.b3p.nl).

Figuur 3 De planlocatie (rood gearceerd) ligt op een afstand van 325m en meer tot Natuurnetwerk Nederland gebieden (bron: pzh.b3p.nl).

De ontwikkeling zal na realisatie een seizoensgebonden (zeer) licht verkeerstrekkende werking hebben. Echter zullen de effecten van extra verkeer vrijwel nihil zijn, aangezien de voorgenomen uitbreiding slechts een recreatiewoning betreft.

Bovendien is de nieuwe situatie na de ontwikkelingen vergelijkbaar met de situatie voor de ontwikkelingen. De effecten van de nieuwe recreatiewoning zijn derhalve verwaarloosbaar. De werkzaamheden kunnen leiden tot een tijdelijke (lichte) toename in stikstofdepositie. Een toename in stikstofdepositie kan een effect op kwetsbare en gevoelige habitattypen veroorzaken. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten op kwetsbare habitats de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft. Tevens geldt voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) dat de Natura2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland structuren voldoende groot, geschikt en op een ruime afstand zijn dat aanwezige soorten er geen effecten van ondervinden. Significante negatieve effecten ten aanzien van populaties en beschermde natuurwaarden zijn uit te sluiten. De planlocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een belangrijk weidevogelgebied. Bovendien is de ontwikkeling dermate beperkt dat effecten erop uitgesloten kunnen worden.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. Vleermuizen maken mogelijk incidenteel gebruik van de locatie en omgeving tijdens het foerageren. De vegetatie, oppervlaktewater en oeverzones zijn geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels.

De planlocatie maakt, behoudens het Nationaal Landschap 'Groene Hart', geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, Beschermde natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of het Natuurnetwerk Nederland. Van externe werking is geen sprake.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							ja	x
Geschikt habitat Habitairichtlijnsoort	x	x	m	x	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	x		x	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aeries			
Natura2000	8,9km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	325m		geen		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid

De ontwikkeling van een recreatiewoning op de planlocatie leidt niet tot de aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van zoogdieren, amfibieën, vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten en hun algemene leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De realisatie van een nieuwe recreatiewoning aan het Hoekstuk 12a te Kaag is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6. Bro).

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.

- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (raxon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helvesen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

pzh.b3p.nl
 www.libellennet.nl
 www.raxon.nl
 www.ruimtelijkeplannen.nl
 www.synbiosys.alterra.nl
 www.vleermuisprotocol.nl
 www.waarneming.nl
 www.wilde-planten.nl
 www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,
ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan Hoekstuk 12a te Kaag en betreft een graslandperceel met zoom van bomen en struiken.

Figuur 2 Op het perceel is de initiatiefnemer voornemens om een recreatiewoning te realiseren.

Figuur 3 Ten oosten van de planlocatie ligt de plas het Spijkerboor.

Figuur 4 Het perceel wordt intensief gebruikt en onderhouden. De locatie heeft derhalve hoogstens een algemene functie voor flora en fauna.